

LIGJ
Nr.9877, datë 18.2.2008

PËR ORGANIZIMIN E PUSHTETIT GJYQËSOR NË REPUBLIKËN
E SHQIPËRISË

(Ndryshuar me ligjin nr.114/2013, datë 11.4.2013)

I përditësuar

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “a” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti i ligjit

Ky ligj përcakton krijimin, organizimin dhe kompetencat e gjykatave, kushtet dhe procedurat për emërimin e gjyqtarëve të gjykatave të shkallës së parë dhe të apelit, të drejtat dhe detyrimet e gjyqtarëve, masat disiplinore dhe shkarkimin e tyre, si dhe çështje të tjera të lidhura me funksionimin e gjykatave.

Neni 2
Dita e Drejtësisë

Dita e Drejtësisë është 10 maji.

KREU II
ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI I GJYKATAVE

Neni 3
Pushteti gjyqësor

1. Pushteti gjyqësor ushtrohet nga gjykatat e shkallës së parë, gjykatat e apelit dhe Gjykata e Lartë.

2. Me ligj mund të krijohen gjykata në fusha të veçanta, por në asnjë rast gjykata të jashtëzakonshme.

Neni 4
Gjykatat e shkallës së parë

Gjykatat e shkallës së parë janë gjykatat e rretheve gjyqësore dhe gjykatat e krimeve të rënda.

Neni 5
Gjykatat e apelit

Gjykatat e shkallës së dytë janë gjykatat e apelit dhe gjykatat e apelit të krimeve të rënda.

Neni 6
Organizimi dhe kompetencat e gjykatave

1. Gjykatat e rretheve gjyqësore organizohen dhe funksionojnë në rrethe gjyqësore në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

2. Gjykatat për krimet e rënda organizohen dhe funksionojnë në një ose më shumë rrethe gjyqësore.

3. Kompetencat tokësore të gjykatave dhe qendra e ushtrimit të veprimtarisë për secilën prej tyre caktohen me dekret nga Presidenti i Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimet pasi të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

4. Kompetencat tokësore dhe qendra e ushtrimit të veprimtarisë për gjykatat e apelit caktohen me dekret nga Presidenti i Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimet pasi të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 7
Gjykatat administrative

Organizimi dhe funksionimi i gjykatave administrative rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 8
Numri i gjyqtarëve

Numri i gjyqtarëve për çdo gjykatë të shkallës së parë dhe për çdo gjykatë të apelit caktohet me dekret nga Presidenti i Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimet pasi të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 9
Ndarja e çështjeve gjyqësore

Ndarja e çështjeve gjyqësore bëhet me short, sipas procedurave të caktuara me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 10
Gjykata e Lartë

1. Gjykata e Lartë është autoriteti më i lartë gjyqësor, i cili ka juridiksion fillestar dhe rishikues.

2. Organizimi dhe funksionimi i Gjykatës së Lartë përcaktohen me ligj të veçantë.

KREU III
KRITERET E REKRUTIMIT DHE TË KARRIERËS SË GJYQTARËVE
TË SHKALLËS SË PARË DHE TË APELIT

Neni 11

Kushtet për t'u emëruar gjyqtar

1. Gjyqtar mund të emërohet shtetasi shqiptar, që përmbush kriteret e mëposhtme:
  - a) të ketë zotësi të plotë për të vepruar;
  - b) të jetë me arsim të lartë juridik;
  - c) të ketë përfunduar Shkollën e Magjistraturës;
  - ç) të mos jetë dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë për kryerjen e një vepre penale;
  - d) të ketë cilësi të larta morale dhe aftësi profesionale.
2. Këshilli i Lartë i Drejtësisë mund të emërojë deri në 10 për qind të numrit të përgjithshëm të gjyqtarëve persona, të cilët kanë punuar më parë gjyqtarë dhe përmbushin kriteret e shkronjave “a”, “b”, “ç” dhe “d” të pikës 1 të këtij neni.

Neni 12

Emërimi i gjyqtarit

1. Gjyqtari në gjykatën e shkallës së parë dhe në gjykatën e apelit emërohet nga Presidenti i Republikës, me propozimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.
2. Gjyqtari i gjykatës për krimet e rënda emërohet nga Presidenti i Republikës, me propozimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, në bazë të konkurrimit me jetëshkrime, pasi:
  - a) të ketë punuar jo më pak se 5 vjet në gjykatat e shkallës së parë;
  - b) të jetë dalluar për aftësi profesionale dhe cilësi të larta etiko-morale;
  - c) të jetë vlerësuar “Shumë mirë” për aftësi profesionale dy herët e fundit;
  - ç) të mos ketë masë disiplinore në fuqi.
3. Gjyqtari i gjykatës së apelit emërohet nga Presidenti i Republikës, me propozimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, në bazë të konkurrimit me jetëshkrime, pasi:
  - a) të ketë punuar jo më pak se 7 vjet në gjykatat e shkallës së parë;
  - b) të jetë dalluar për aftësi profesionale dhe cilësi të larta etiko-morale;
  - c) të jetë vlerësuar “Shumë mirë” për aftësi profesionale dy herët e fundit;
  - ç) të mos ketë masë disiplinore në fuqi.
4. Ndërmjet gjyqtarëve që kandidojnë për në gjykatën e krimeve të rënda dhe për në gjykatat e apelit dhe që plotësojnë kushtet e pikave 2 dhe 3 të këtij neni, Këshilli i Lartë i Drejtësisë përzgjedh me pikëzim, sipas kriterëve të vjetërsisë në profesion, të rezultateve të punës në vijimësi, në përputhje me renditjen në listën e përhershme, sipas nenit 14 të këtij ligji, si dhe të veprimtarisë shkencore e akademike. Rregulla më të hollësishme për pikëzimin përcaktohen me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.
5. Presidenti, brenda 30 ditëve, nxjerr dekret për emërimin në detyrën e gjyqtarit të kandidatit të propozuar nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë. Pas këtij afati, propozimi vlerësohet i rrëzuar.

Neni 13

Vlerësimi i aftësive profesionale të gjyqtarit

1. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, të paktën një herë në tre vjet, bën vlerësimin e aftësive profesionale të gjyqtarit, në përputhje me vendimin e miratuar prej tij për kriteret e vlerësimit.

2. Vlerësimi i aftësive profesionale është:

- a) “Shumë mirë”;
- b) “Mirë”;
- c) “Pranueshëm”;
- ç) “I paaftë”.

3. Vlerësimi “I paaftë” përbën shkak për fillimin e procedurës për shkarkimin nga detyra të gjyqtarit.

4. Në rastin kur gjyqtari është vlerësuar “Pranueshëm”, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, brenda një viti, bën rivlerësimin e tij.

Neni 14

Lista e përhershme e renditjes së gjyqtarëve

1. Për efekt të karrierës profesionale, Këshilli i Lartë i Drejtësisë mban një listë të përhershme të renditjes së gjyqtarëve për rezultatet e punës në vijimësi, e cila përditësohet çdo gjashtë muaj.

2. Rënditja e gjyqtarëve në listën e përhershme bëhet sipas kriterëve të përcaktuara me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 15

Betimi i gjyqtarëve

1. Para fillimit të detyrës, gjyqtarët bëjnë betimin si më poshtë:

“Betohem solemnisht se gjatë kryerjes së detyrës do t'i qëndroj kurdoherë besnik Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, ligjeve në fuqi dhe do të respektoj rregullat e etikës profesionale”.

2. Betimi i gjyqtarëve të sapoemëruar bëhet me një ceremoni publike para Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 16

Kushtet dhe emërimi i kryetarit të gjykatës

1. Kryetari i gjykatës së shkallës së parë dhe kryetari i gjykatës së apelit emërohen nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë, në bazë të konkurrimit.

2. Kandidatët për kryetar të gjykatës së shkallës së parë dhe për kryetar të gjykatës së apelit duhet të plotësojnë këto kriterë:

a) të kenë punuar jo më pak se katër vjet si gjyqtarë në gjykatat e të njëjtit nivel ose të niveleve më të larta;

b) të jenë vlerësuar “Shumë mirë” nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë dy herët e fundit;

c) të mos kenë masë disiplinore në fuqi;

ç) të kenë aftësi organizuese dhe menaxhuese;

d) të mos jenë anëtarë të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 17

Qëndrimi në detyrë, shkarkimi dhe mbarimi i mandatit të kryetarit të gjykatës

1. Kryetari i gjykatës së shkallës së parë dhe kryetari i gjykatës së apelit qëndrojnë në detyrë për katër vjet, me të drejtë riemërimi, sipas procedurave dhe kritereve të parashikuara në nenin 16 të këtij ligji.

2. Kryetari i gjykatës së shkallës së parë dhe kryetari i gjykatës së apelit shkarkohen kur nuk përmbushin detyrat e nenit 18 të këtij ligji.

3. Mandati i kryetarit të gjykatës së shkallës së parë dhe i kryetarit të gjykatës së apelit mbaron para afatit:

- a) kur jep dorëheqjen;
- b) në rastet e parashikuara në nenin 20 të këtij ligji;
- c) kur është në pamundësi fizike të ushtrimit të detyrës për më shumë se 3 muaj;
- ç) kur zgjidhet anëtar i Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

4. Shkarkimi i kryetarit të gjykatës së shkallës së parë dhe i kryetarit të gjykatës së apelit bëhet me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, kur kërkohet me shkrim nga jo më pak se 5 anëtarë të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, nga Zëvendëskryetari i Këshillit të Lartë të Drejtësisë ose nga Ministri i Drejtësisë.

5. Mbarimi i mandatit të kryetarit të gjykatës deklarohet me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, pas kërkesës së motivuar të çdo anëtari të këtij Këshilli.

Neni 18

Kompetencat e kryetarit të gjykatës

1. Një herë në çdo dy vjet kryetari i gjykatës së shkallës së parë dhe kryetari i gjykatës së apelit përcaktojnë shpërndarjen e gjyqtarëve në dhoma dhe seksione për vitet në vijim. Kjo ndarje nuk e pengon kryetarin e gjykatës që, gjatë vitit kalendarik, për nevoja pune, të komandojë gjyqtarë për të gjykuar në një seksion tjetër.

2. Kryetari i gjykatës ku ndodhet qendra e veprimtarisë së rrethit gjyqësor, që ka në kompetencë tokësore dy ose më shumë qendra të ushtrimit të veprimtarisë gjyqësore, cakton me short gjyqtarët që do të gjykojnë në to, sipas një grafiku të veçantë, në varësi të numrit dhe karakterit të çështjeve.

3. Kryetari i gjykatës së shkallës së parë dhe kryetari i gjykatës së apelit, përveç sa më sipër, kryejnë edhe këto detyra:

- a) përfaqësojnë gjykatën në marrëdhëniet me të tretët;
- b) bëjnë ndarjen e gjyqtarëve në trupa gjykues;
- c) në fillim të çdo muaji, bëjnë planifikimin e gjyqtarëve për gjykimet me objekt vlerësim i arrestit në flagrancë apo ndalimit, caktimin e masave të sigurimit dhe çdo kërkesë tjetër gjatë fazës së hetimit, sipas rendit alfabetik, me bazë mbiemrin;
- ç) organizojnë diskutime për çështje të natyrës juridike, bazuar në përgjithësimin e përvojës së gjykimit, vendimet unifikuese të Gjykatës së Lartë, vendimet e gjykatave të tjera, vendimet e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, aktet e kontrollit dhe inspektimit të ushtruara nga Inspektorati i Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe Inspektorati i Ministrisë së Drejtësisë;

d) mbikëqyrin respektimin e etikës gjyqësore dhe të solemnitetit, si dhe planifikimin e çështjeve gjyqësore për qëllime të vlerësimit profesional;

dh) marrin kontakt me ekipet e kontrollit të Ministrisë së Drejtësisë apo të Inspektoratit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, njihen me qëllimin dhe objektin e kontrollit dhe u krijojnë atyre mundësi në ushtrimin e detyrës;

e) mbikëqyrin disiplinën në punë të gjyqtarëve;

ë) bashkërendojnë punën me Shkollën e Magjistraturës, Këshillin e Lartë të Drejtësisë dhe Ministrinë e Drejtësisë për çështje të ngritjes profesionale të gjyqtarëve;

f) kujdesen për çështjet e ruajtjes dhe sigurisë në gjykatë;

g) kryejnë detyra të tjera në funksion të drejtimit administrativ të gjykatës, të parashikuara në aktet ligjore ose nënligjore në fuqi.

4. Në mungesë të kryetarit, detyrat e përcaktuara në pikën 3 të këtij neni kryhen nga një gjyqtar i autorizuar prej tij.

Neni 19

Regjistri i gjyqtarëve

Pranë Këshillit të Lartë të Drejtësisë krijohet regjistri i gjyqtarëve të gjykatave të shkallës së parë dhe të gjykatave të apelit, i cili përmban të paktën:

a) gjenealitetet e çdo gjyqtari;

b) të dhënat e edukimit të tij akademik;

c) datën e emërimit;

ç) pjesëmarrjen në kualifikime dhe trajnime;

d) vendime disiplinore, nëse ka;

dh) vlerësimin e tij si gjyqtar;

e) të dhëna për karrierën gjyqësore.

KREU IV

STATUSI I GJYQTARIT

Neni 20

Palëvizshmëria e gjyqtarit

Gjyqtari nuk mund të lëvizë nga detyra, përveç rasteve kur:

a) jep dorëheqjen;

b) mbush moshën 65 vjeç, të daljes në pension;

c) dënohet me vendim gjyqësor të formës së prerë për kryerjen e një krimi;

ç) shkarkohet nga detyra.

Neni 21

Transferimi dhe delegimi i gjyqtarëve

1. Transferimi i gjyqtarëve nuk mund të bëhet pa pëlqimin e tyre, përveçse kur këtë e diktojnë nevojat e riorganizimit të sistemit gjyqësor.

2. Në rastet kur një gjykatë nuk ka mundësi të shqyrtojë një ose disa çështje brenda afateve të arsyeshme kohore, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, me kërkesën e motivuar të kryetarit të gjykatës përkatëse, mund të delegojë gjyqtarë nga gjykata të tjera.

Delegimi i gjyqtarëve bëhet vetëm për çështje të caktuara.

Këshilli i Lartë i Drejtësisë vendos për kriteret dhe mënyrën e delegimit të gjyqtarëve, duke pasur parasysh afërsinë gjeografike, ngarkesën individuale të gjyqtarëve dhe përkatësinë e tyre në seksione.

Neni 22

Papajtueshmëritë me detyrën e gjyqtarit

Gjyqtari nuk mund të ushtrojë asnjë veprimtari tjetër shtetërore, private ose politike.

Neni 23

Kufizime për shkak të detyrës

1. Gjyqtarit i ndalohej edhe:
  - a) të bëjë pjesë në parti politike, ose të marrë pjesë në veprimtari me karakter politik;
  - b) të marrë pjesë në administrimin apo drejtimin e shoqërive tregtare, personalisht ose me anë përfaqësimi;
  - c) të jetë ekspert ose arbitër në arbitrazh;
  - ç) të bëjë deklarata në publik në lidhje me proceset;
  - d) të bëjë të ditur mendimet që janë dhënë gjatë seancave të gjykimit, që akoma nuk kanë marrë formën e një vendimi;
  - dh) të bëjë deklarata në publik për çdo gjë tjetër që cenon paanshmërinë në proces;
  - e) të bëjë grevë.
2. Gjyqtari duhet të ruajë dinjitetin e tij, duke mos lejuar veprime që komprometojnë profesionin, organet e drejtësisë dhe figurën e tij në shoqëri.

Neni 24

Të drejta dhe përfitime për shkak të detyrës

1. Gjyqtari ka të drejtë të ketë mbrojtje të veçantë nga shteti për vete, familjen dhe pronën, kur një gjë të tillë e kërkon ai vetë, për rrethana serioze, që i kërcënojnë jetën, familjen dhe pronën, sipas kriterëve dhe procedurave të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.
2. Gjyqtari përfiton leje të pagueshme vjetore prej 30 ditësh kalendarike. Leja vjetore bëhet në muajin gusht. Gjyqtari i ngarkuar me kryerjen e detyrave të ngutshme në muajin gusht, lejen vjetore e bën në një periudhë tjetër, duke përfituar pesë ditë shtesë.
3. Gjyqtari që kryen detyra të ngutshme në ditët e pushimit javor ose të festave zyrtare, përfiton shtesë page në masën 50 për qind të pagës së tij ditore.
4. Gjyqtarët mund të krijojnë shoqata ose organizata për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre, si dhe për ngritjen profesionale.

Neni 25

Solemniteti i gjykimit

1. Gjyqtari, gjatë gjykimit të çështjes, duhet të respektojë solemnitetin e gjykimit dhe të mbajë veshje të posaçme.
2. Rregullat në lidhje me solemnitetin e gjykimit dhe veshjen përcaktohen me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 26

Paga e gjyqtarit dhe e kryetarit të gjykatës së shkallës së parë (Ndryshuar me ligjin nr.114/2013, datë 11.4.2013)

1. Paga për funksion e gjyqtarit në gjykatën e shkallës së parë është e barabartë me 60 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Pas 5 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

2. Paga për funksion e gjyqtarit të gjykatës së shkallës së parë të krimeve të rënda është e barabartë me 60 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Mbi pagën për funksion, për kushte të veçanta pune, shtohet 10 për qind. Pas 5 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

3. Paga për funksion e kryetarit të gjykatës së shkallës së parë është e barabartë me 60 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Mbi pagën për funksion jepet një shtesë për drejtim në masën 10 për qind. Pas 5 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

4. Paga për funksion e Kryetarit të Gjykatës së Rrethit Gjqësor, Tiranë dhe e kryetarit të gjykatës së shkallës së parë të krimeve të rënda është e barabartë me 60 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Mbi pagën për funksion, për kushte të veçanta të punës, shtohet 10 për qind dhe për drejtimin e gjykatës shtohet 10 për qind. Pas 5 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

5. Masa e shtesës për vjetërsi shërbimi, shtesës për kushte të veçanta pune dhe shtesës për drejtimin e gjykatës llogariten mbi pagën për funksion.

Neni 27

Paga e gjyqtarit dhe e kryetarit të gjykatës së apelit (Ndryshuar me ligjin nr.114/2013, datë 11.4.2013)

1. Paga për funksion e gjyqtarit të gjykatës së apelit është e barabartë me 75 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Pas 15 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

2. Paga për funksion e gjyqtarit të gjykatës së apelit të krimeve të rënda është e barabartë me 75 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Mbi pagën për funksion, për kushte të veçanta pune, shtohet 10 për qind. Pas 15 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

3. Paga për funksion e kryetarit të gjykatës së apelit është e barabartë me 75 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Mbi pagën për funksion jepet një shtesë për drejtim në masën 10 për qind. Pas 15 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

4. Paga për funksion e Kryetarit të Gjykatës së Apelit, Tiranë dhe e kryetarit të gjykatës së apelit të krimeve të rënda është e barabartë me 75 për qind të pagës së gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Mbi pagën për funksion, për kushte të veçanta të punës, shtohet 10 për

qind dhe për drejtimin e gjykatës shtohet 10 për qind. Pas 5 vjet vjetërsie në shërbim, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit, por jo më shumë se paga e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

5. Masa e shtesës për vjetërsi shërbimi, shtesës për kushte të veçanta pune dhe shtesës për drejtimin e gjykatës llogariten mbi pagën për funksion.

Neni 28

Ruajtja e statusit të gjyqtarëve që shërbejnë në institucione të tjera

1. Gjyqtarët, me kërkesën e institucioneve e pëlqimin e tyre, si dhe me vendim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, mund të shërbejnë për një afat deri në 3 vjet në strukturat e Ministrisë së Drejtësisë, të administratës së Këshillit të Lartë të Drejtësisë, ndihmës ligjor ose këshilltar i gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese, të Gjykatës së Lartë dhe të gjykatës së apelit, prokuror, pedagog ose drejtor në Shkollën e Magjistraturës. Në përfundim të këtij afati, gjyqtarët kthehen në vendin e mëparshëm të punës.

2. Trajtimi financiar i gjyqtarëve gjatë kësaj periudhe bëhet nga institucionet përkatëse, duke i dhënë pagën më të lartë ndërmjet dy pagave.

3. Periudha e shërbimit njihet si periudhë vjetërsie në profesion si gjyqtar, për efekt të pagës dhe të karrierës profesionale.

4. Periudha e shërbimit njihet si periudhë vjetërsie në profesion edhe për ata gjyqtarë, të cilët kanë shërbyer në institucionet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni, para hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 29

Përgjegjësia penale e gjyqtarit

1. Gjyqtari i gjykatës së shkallës së parë ose gjyqtari i gjykatës së apelit mund të ndiqet penalisht, sipas dispozitave të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale. Autorizimi për fillimin e procedimit penal bëhet me miratimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

2. Gjyqtari mund të ndalohet ose arrestohet vetëm në qoftë se kapet në kryerje e sipër të një krimi ose menjëherë pas kryerjes së tij. Organi kompetent njofton menjëherë Këshillin e Lartë të Drejtësisë. Në qoftë se Këshilli i Lartë i Drejtësisë nuk jep pëlqimin brenda 24 orëve për dërgimin në gjykatë të gjyqtarit të arrestuar, organi kompetent është i detyruar ta lirojë atë.

3. Në rastin kur ndaj një gjyqtari jepet autorizimi për fillimin e procedimit penal, ai pezullohet nga detyra derisa të merret vendim gjyqësor i formës së prerë.

4. Në rastet kur fajësia nuk provohet me vendim gjyqësor të formës së prerë të gjykatës, gjyqtari ka të drejtë të kthehet në punën e tij të mëparshme dhe të marrë pagën e plotë që nga koha e pezullimit.

Neni 30

Kufizimi i përgjegjësisë civile të gjyqtarit

Gjyqtari nuk përgjigjet në një padi civile, e cila lidhet me kryerjen e detyrave të tij profesionale, me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj.

KREU V
PËRGJEGJËSIA PËR SHKELJET DISIPLINORE, MASAT DISIPLINORE DHE
PROCEDIMI DISIPLINOR I GJYQTARIT

Neni 31
Përgjegjësia disiplinore

1. Gjyqtari i nënshtrohet përgjegjësisë disiplinore në rastet dhe me garancitë e parashikuara në ligj.

2. Gjyqtari ka përgjegjësi disiplinore për shkelje të ligjit dhe për kryerjen e akteve e të sjelljeve që diskreditojnë pozitën dhe figurën e tij, në përputhje me parashikimet e nenit 32 të këtij ligji.

Neni 32
Shkeljet disiplinore

1. Shkeljet e disiplinës së gjyqtarit ndahen në:

- a) shumë të rënda;
- b) të rënda;
- c) të lehta.

2. Janë shkelje shumë të rënda aktet dhe sjelljet që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e gjyqtarit si më poshtë:

- a) aktet dhe sjelljet e ndaluara nga neni 23 i këtij ligji;
- b) braktisja e punës ose mungesa e pajustificuar dhe e vijueshme për 7 ditë ose më shumë, kur mungesa ka passjellë pasoja për të drejtat kushtetuese të palëve në gjykim apo për dhënien e drejtësisë;
- c) shkelja e pajustificuar dhe e përsëritur e dispozitave urdhëruese procedurale, kur këto shkelje kanë passjellë ose mund të sillnin pasoja për të drejtat kushtetuese të palëve në gjykim apo për dhënien e drejtësisë;
- ç) refuzimi për deklarimin, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive;
- d) përfitimi në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë i dhuratave, favoreve, premtimeve ose trajtimeve preferenciale, të cilat i jepen për shkak të detyrës;
- dh) mosbërja e kërkesës për heqje dorë nga gjykimi, kur kjo është e detyrueshme, sipas Kodit të Procedurës Penale dhe Kodit të Procedurës Civile;
- e) mungesa absolute e arsyetimit në vendimin gjyqësor;
- ë) refuzimi i zbatimit të masës disiplinore;
- f) moszbatimi i vendimit unifikues, si dhe i vendimeve të tjera të Gjykatës së Lartë, kur, sipas kodeve të procedurave, këto vendime janë të detyrueshme;
- g) kryerja e një shkeljeje të rëndë, kur gjykatësi ka qenë më parë i dënuar për një shkelje tjetër të rëndë, e cila nuk është parashkruar ose shuar;
- gj) akte dhe sjellje të tjera të rënda që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e gjyqtarit.

3. Janë shkelje të rënda aktet dhe sjelljet që diskreditojnë pozitën dhe figurën e gjyqtarit si më poshtë:

- a) zvarritja e pajustificuar dhe e përsëritur e veprimeve procedurale gjatë ushtrimit të funksionit, kur zvarritja ka passjellë ose mund të sillte pasoja për të drejtat kushtetuese të palëve në gjykim apo për dhënien e drejtësisë;
- b) vonesa e përsëritur për fillimin e seancës gjyqësore;

c) braktisja e punës ose mungesa e pajustificuar dhe e vijueshme për 3 ditë apo më shumë, kur mungesa ka passjellë ose mund të sillte pasoja për të drejtat kushtetuese të palëve në gjykim apo për dhënien e drejtësisë;

ç) ndërhyrja ose çdo lloj ndikimi tjetër në ushtrimin e detyrës të një gjyqtari tjetër;

d) mosrespektimi i rregullave të solemnitetit, sipas nenit 25 të këtij ligji;

dh) shkelja e normave të etikës në marrëdhëniet me pjesëmarrësit në proces, kolegët, kryetarin e gjykatës, stafin e administratës gjyqësore, ekspertët, prokurorët, avokatët;

e) përdorimi i shprehjeve të pahijshme e ofenduese në pjesën arsyetuese të vendimit gjyqësor. Në këto raste Këshilli i Lartë i Drejtësisë vihet në lëvizje përmes një ankese të palëve në proces;

ë) bërja publike e akteve ose dokumenteve zyrtare, të dhënave apo regjistrimeve me karakter sekret ose konfidencial;

f) pengimi i funksioneve të inspektorateve në veprimtarinë e tyre të ligjshme;

g) kryerja e një shkeljeje të lehtë, kur gjyqtari ka qenë më parë i dënuar me vërejtje me paralajmërim për një shkelje tjetër të lehtë, e cila nuk është parashikuar ose shuar;

gj) akte dhe sjellje të tjera të rënda që diskreditojnë pozitën dhe figurën e gjyqtarit.

4. Janë shkelje të lehta aktet dhe sjelljet që diskreditojnë pozitën dhe figurën e gjyqtarit si më poshtë:

a) vonesa në fillimin e seancës gjyqësore;

b) mungesa e pajustificuar në punë deri në 3 ditë;

c) shoqërimi me palët pjesëmarrëse gjatë periudhës së gjykimit;

ç) akte dhe sjellje të tjera që diskreditojnë pozitën dhe figurën e gjyqtarit.

Neni 33

Masat disiplinore

1. Masat disiplinore jepen në raport të drejtë me shkeljen e kryer.

2. Masat disiplinore janë:

a) vërejtje;

b) vërejtje me paralajmërim;

c) ulje e përkohshme për 1 deri në 2 vjet në detyrë në një gjykatë të një niveli më të ulët;

ç) dërgimi për 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij;

d) shkarkim nga detyra.

3. Për shkeljet shumë të rënda, të parashikuara në nenin 32 pika 2 të këtij ligji, jepet masa disiplinore e parashikuar në shkronjën “d” të pikës 2 të këtij neni.

4. Për shkeljet e rënda, të parashikuara në nenin 32 pika 3 të këtij ligji, jepet masa disiplinore e parashikuar në shkronjat “c” dhe “ç” të pikës 2 të këtij neni.

5. Për shkeljet e lehta, të parashikuara në nenin 32 pika 4 të këtij ligji, jepet masa disiplinore e parashikuar në shkronjat “a” dhe “b” të pikës 2 të këtij neni.

6. Për efekt të procedimit disiplinor, masat disiplinore të rënda shlyhen brenda 3 vjetëve nga data e dhënies së tyre, në qoftë se nuk është marrë ndonjë masë tjetër disiplinore, ndërsa masat disiplinore të lehta shlyhen brenda 2 vjetëve nga data e dhënies së tyre, në qoftë se nuk është marrë ndonjë masë tjetër disiplinore.

Neni 34
Procedimi disiplinor i gjyqtarit

1. Të drejtën për nisjen e procedimit disiplinor ndaj gjyqtarit në Këshillin e Lartë të Drejtësisë e ka Ministri i Drejtësisë.
2. Fillimi i procedimit disiplinor mund të bëhet jo më vonë se 1 vit nga data e konstatimit të shkeljes nga organi që ka të drejtën për fillimin e këtij procedimi, por jo më vonë se 5 vjet nga data e kryerjes së shkeljes.

Neni 35
Të drejtat e gjyqtarit në procedimin disiplinor

1. Gjyqtari, ndaj të cilit ka filluar procedimi disiplinor, ka të drejtë:
  - a) të informohet në mënyrë të qartë dhe të detajuar për faktet e akuzuara, shkeljet dhe sanksionet që mund të vendosen, si edhe për inspektorin që i caktohet;
  - b) të formulojë pretendime dhe kërkesa;
  - c) të njihet me dokumentet e procedimit disiplinor dhe të depozitohet prova të mjaftueshme;
  - ç) të ketë asistencën e një avokati ose kolegu gjatë procedimit dhe të dëgjohet në prani të tij.
2. Ndaj gjyqtarit nuk mund të zbatohen rregulla të reja dhe më rënduese në një procedim që ka nisur më parë.
3. Gjyqtari nuk mund të procedohet për të njëjtat akte dhe sjellje, për të cilat është gjykuar në një proces disiplinor të mëparshëm.

Neni 36
Ankimi ndaj masave disiplinore

1. Ndaj vendimit të shkarkimit nga detyra, gjyqtari ka të drejtë të ankohet, brenda 15 ditëve nga njoftimi i vendimit, në Gjykatën e Lartë, e cila vendos me kolegje të bashkuara.
2. Për masat e tjera disiplinore, ankimi bëhet në Gjykatën e Apelit, Tiranë.

KREU VI
ADMINISTRIMI I SHËRBIMEVE NË GJYKATË

Neni 37
Kancelari i gjykatës

1. Kancelari i gjykatës drejton dhe përgjigjet për shërbimet ndihmëse në gjykatë.
2. Kancelari emërohet dhe shkarkohet nga Ministri i Drejtësisë.
3. Kancelar emërohet juristi, i cili ka përvojë pune jo më pak se pesë vjet në këtë profesion.
4. Kancelari përfiton pagë dhe leje të pagueshme vjetore të njëjtë me atë të gjyqtarit të gjykatës përkatëse ku ushtron funksionet.

Neni 38

Kompetencat e kancelarit

(Shfuqizuar pika "a" me vendim të Gjykatës Kushtetuese nr.20, datë 9.7.2009)

Kancelari i gjykatës ka këto kompetenca kryesore:

- a) shfuqizuar
- b) mbikëqyr procesin e organizimit dhe të dokumentimit të ndarjes së çështjeve gjyqësore nëpërmjet shortit, si dhe nënshkruan përcjelljen e praktikës së çështjes gjyqësore te gjyqtari i caktuar;
- c) ndjek ecurinë e dorëzimit të dosjeve gjyqësore të përfunduara në sekretarinë gjyqësore, në përputhje me afatet procedurale të parashikuara në ligj;
- ç) shpall listën e ekspertëve të licencuar, sipas fushave përkatëse;
- d) mbikëqyr disiplinën në punë të punonjësve të administratës gjyqësore;
- dh) siguron mjedis të veçantë brenda gjykatës për studimin e dosjeve gjyqësore nga avokatët, prokurorët, ekspertët, përfaqësuesit e palëve ose personat që e kanë këtë të drejtë;
- e) miraton orarin e shërbimeve që përmbushen nga strukturat e administratës gjyqësore dhe përcakton orarin e pritjes së popullit.

Neni 39

Administrata gjyqësore

Shërbimet ndihmëse në gjykatë kryhen nga sekretaria gjyqësore, degët dhe sektorët e administratës, të ekonomisë, financës, informatizimit, regjistrimit dhe ruajtjes së dokumenteve.

Neni 40

Buxheti i pushtetit gjyqësor

1. Pushteti gjyqësor ka buxhet të veçantë, i cili administrohet prej tij, sipas kriterëve të përcaktuara me ligj të veçantë.
2. Fondet ose donacionet që mund t'u jepen gjykatave, kalojnë nëpërmjet zyrës që administron buxhetin e gjyqësorit.

Neni 41

Rendi dhe siguria në gjykatë

1. Për të garantuar rendin dhe sigurinë, pranë gjykatave organizohet shërbim i vijueshëm i Policisë së Shtetit, i cili vepron sipas urdhrave të kryetarit të gjykatës.
2. Këshilli i Ministrave përcakton kriteret dhe procedurat për garantimin e rregullit dhe të sigurisë në gjykata.

KREU VII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 42

Riorganizimi gjyqësor

1. Pavarësisht nga pika 1 e nenit 21 të këtij ligji, kur një gjykatë mbyllet ose numri i gjyqtarëve zvogëlohet, për shkak të riorganizimit gjyqësor, gjyqtari mund të transferohet në

një gjykatë tjetër të të njëjtit nivel ose më të ulët. Në këtë rast gjyqtari mund të transferohet edhe në institucionet e parashikuara në nenin 28 pika 1 të këtij ligji, duke përfituar pagën e gjyqtarit.

2. Në rast se transferimi, sipas pikës 1 të këtij neni, është i pamundur, gjyqtari futet në një listë të veçantë dhe ka përparësi emërimi në vendin më të parë vakant që krijohet. Deri në periudhën e emërimit ai merr 100 për qind të pagës.

3. Në rast se transferimi, sipas pikës 1 të këtij neni, refuzohet apo gjyqtari i përfshirë në listën e veçantë, sipas pikës 2 të këtij neni, ushtron veprimtari, e cila është e papajtueshme me statusin e gjyqtarit, atëherë gjyqtari shkarkohet nga detyra.

Neni 43

Dispozitë kalimtare

1. Çështjet, të cilat, në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, shqyrtohen nga seksionet penale ushtarake ose gjykata e apelit ushtarak, do të përfundojnë po nga këto seksione apo gjykata.

2. Deri në kryerjen e dy vlerësimeve për aftësitë profesionale, sipas nenit 13 të këtij ligji, gjyqtari i gjykatës së shkallës së parë, që konkurron për gjyqtar në gjykatën e apelit ose në gjykatat për krimet e rënda, i nënshtrohet një vlerësimi me procedurë të përsheptuar.

3. Mandati i kryetarëve të gjykatave, që janë në detyrë në çastin e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që kanë shërbyer në detyrë më shumë se 4 vjet, quhet i përfunduar me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

4. Kryetarët e gjykatave, që janë në detyrë në çastin e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që kanë shërbyer si të tillë për më pak se 4 vjet, vijojnë të shërbejnë deri në plotësimin e këtij afati.

5. Nenet 26 dhe 27 të këtij ligji i fillojnë efektet financiare më 1 janar 2009. Këto dispozita mbi pagat nuk cenojnë pagën aktuale që përfiton gjyqtari në çastin e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

6. Statusi, organizimi dhe funksionimi i administratës gjyqësore do të jenë pjesë përbërëse e këtij ligji.

Neni 44

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, me hyrjen në fuqi të këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të nenit 24 pika 1 dhe nenit 41 pika 2 të këtij ligji.

2. Ngarkohet Këshilli i Lartë i Drejtësisë që, me hyrjen në fuqi të këtij ligji, të nxjerrë aktet normative në zbatim të neneve 9, 12 pika 4, 13 pika 1, 14 pika 2, 21 pika 2 dhe 25 pika 2 të këtij ligji.

Neni 45

Shfuqizime

Ligji nr.8436, datë 28.12.1998 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe çdo dispozitë tjetër ligjore, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 46
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Ligj nr.9877, datë18.2.2008 shpallur me dekretin nr.5647, datë 28.2.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi
Botuar në Fletoren Zyrtare nr.27, faqe 1288

Ligj nr.114/2013, datë 11.4.2013 shpallur me dekretin nr. 8104, datë 18.4.2013 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani
Botuar në Fletoren Zyrtare nr.59, faqe 2556. Hyn në fuqi në datën 1.1.2014

VENDIM
Nr.20, datë 9.7.2009

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vladimir Kristo	Kryetar	i	Gjykatës	Kushtetuese
Fehmi Abdiu	Anëtar	i	“	“
Kujtim Puto	Anëtar	i	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar	i	“	“
Petrit Ploçi	Anëtar	i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare	e	“	“
Sokol Sadushi	Anëtar	i	“	“
Sokol Berberi	Anëtar	i	“	“

me sekretare Blerina Çinari, në datën 11.12.2008, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.31/16 Akti, që i përket:

KËRKUES: Shoqata Kombëtare e Gjyqtarëve

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi, përfaqësuar nga Lulzim Lelçaj, me autorizim.

Këshilli i Ministrave, përfaqësuar nga Marsida Xhaferllari, me autorizim.

Këshilli i Lartë i Drejtësisë, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i neneve 37/2; 38/a, b të ligjit nr.9877, datë 18.2.2008 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Sokol Berberi; përfaqësuesin e kërkuarit që kërkoi pranimin e kërkesës; përfaqësuesit e subjekteve të interesuara, Kuvendit të Republikës së Shqipërisë dhe Këshillit të Ministrave, që kërkuan rrëzimin e kërkesës dhe bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Kuvendi i Republikës së Shqipërisë (Kuvendi) në datën 18.2.2008 miratoi ligjin nr.9877 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”. Ky ligj

përcakton krijimin, organizimin dhe kompetencat e gjykatave, kushtet dhe procedurat për emërimin e gjyqtarëve të gjykatave të shkallës së parë dhe të apelit, të drejtat dhe detyrimet e gjyqtarëve, masat disiplinore dhe shkarkimin e tyre, si dhe çështje të tjera të lidhura me funksionimin e gjykatave (neni 1). Ndër të tjera ky ligj parashikon, në një kre të veçantë, dispozita për “Administrimin e shërbimeve në gjykatë”. Në nenin 37 të titulluar “Kancelari i gjykatës” parashikohet: “1. Kancelari i gjykatës drejton dhe përgjigjet për shërbimet ndihmëse në gjykatë. 2. Kancelari emërohet dhe shkarkohet nga Ministri i Drejtësisë”. Në nenin 38 të ligjit parashikohen “Kompetencat e kancelarit”. Kjo dispozitë, në shkronjat “a” dhe “b”, parashikon: “Kancelari i gjykatës ka këto kompetenca kryesore: a) emëron dhe shkarkon personelin e sekretarisë gjyqësore dhe personelin administrativo-teknik të shërbimeve të gjykatës; b) mbikëqyr procesin e organizimit dhe të dokumentimit të ndarjes së çështjeve gjyqësore nëpërmjet shortit, si dhe nënshkruan përcjelljen e praktikës së çështjes gjyqësore të gjyqtari i caktuar; ...”.

Kërkuesi, Shoqata Kombëtare e Gjyqtarëve (SHKGGJ), i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me kërkesën për shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të neneve 37 pika 2 dhe 38, shkronjat “a” dhe “b” të cituara më sipër, të ligjit nr.9877 me pretendimin se, këto dispozita cenojnë parimet kushtetuese të parashikuara nga nenet 4, pika 2; 7 dhe 145, pika 1 dhe 3, të Kushtetutës, bazuar në këto argumente:

- Nenet 4/2 dhe 7 të Kushtetutës kanë si qëllim t’i japin pushtetit gjyqësor një vend autonom, të ndarë, por dhe të balancuar nga dy pushtetet e tjera, atij ligjvënës dhe ekzekutiv. Përcaktimet urdhëruese kushtetuese në nenin 145/1, 3 synojnë të garantojnë jo vetëm një pushtet gjyqësor të pavarur, por edhe që organizimi dhe funksionimi i këtij pushteti të jetë tërësisht i tillë. Ligji ekspozon pushtetin gjyqësor ndaj presioneve politike apo nga pushteti ekzekutiv.

- Një nga mjetet më të rëndësishme për mbrojtjen e pavarësisë së organeve apo institucioneve të pushtetit gjyqësor është veçanërisht përcaktimi i saktë i mekanizmave dhe procedurave për zgjedhjen, emërimin dhe sidomos shkarkimin jo vetëm të gjyqtarëve, por edhe të drejtuesve të tjerë administrativë (kancelarit), apo të personelit administrativo-teknik të shërbimeve të gjykatës. Vetëm në këtë mënyrë do të garantohen tre nga komponentët më të rëndësishëm të pavarësisë, që janë: pavarësia organizative, pavarësia funksionale dhe pavarësia financiare. Të tre këta komponentë të pavarësisë reale të gjyqësorit cenohen nga dy nenet e ligjit të kundërshtuar, objekt i kërkesës.

- Menaxhimi i administrimit të shërbimeve të pushtetit gjyqësor nga pushteti ekzekutiv me anë të Ministrisë të Drejtësisë (MD), sipas ligjit nr.9877, datë 18.2.2008 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor”, e bën të vështirë koordinimin e shërbimeve të nevojshme për publikun nga pushteti gjyqësor, pasi nga ky proces janë përjashtuar kryetarët e gjykatave apo Këshilli i Lartë i Drejtësisë (KLD).

- Për të gjitha organet kushtetuese të pavarura, ligjet organike të tyre kanë siguruar një autonomi organizative, funksionale dhe financiare, si kritere të domosdoshme për kryerjen e funksioneve të tyre kushtetuese dhe ligjore. Nenet e kundërshtuara të ligjit, objekt shqyrtimi, në dallim nga këto rregullime ligjore për organet kushtetuese të pavarura, cenojnë autonominë e pushtetit gjyqësor.

- Nenet e kundërshtuara të ligjit, objekt shqyrtimi, bien ndesh me Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut, me Paktet e OKB-së, me Parimet Bazë për Pavarësinë e Gjyqësorit, miratuar nga Asambleja e OKB-së, me Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ), me Kartën Universale të Gjyqtarit, etj.

Subjektet e interesuara, Kuvendi dhe Këshilli i Ministrave (KM), parashtruan se kërkesa është e pabazuar dhe duhet rrëzuar, për këto arsye:

- Nga neni 7 i Kushtetutës del qartë se epiteti kushtetues që i atashohet “pushtetit gjyqësor” nuk është “pavarësia”, por “ndarja dhe balancimi me atë legjislativ dhe ekzekutiv”. Në këtë mënyrë, nuk mund të shihet “pushteti gjyqësor i pavarur” pa asnjë lidhje nga institucionet e tjera që, sipas rastit, ushtrojnë funksione të tjera ligjvënese ose ekzekutive.

- Termi “pavarësi” i referohet gjyqtarit ose trupit gjykues, në një çështje konkrete, kur gjyqtari jep vendimin, pra ushtron funksionin e dhënies së drejtësisë. Linja logjike që përshkon në tërësi ligjin nr.9877, datë 28.12.1998 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor” është realizimi i një ndarjeje të pastër, reale dhe pa asnjë konfondim midis dy veprimtarive në ambientet e gjykatës: funksioni i gjyqësisë (i dhënies së drejtësisë) dhe veprimtaria mbështetëse në shërbim të gjyqtarëve dhe në shërbim të publikut.

- Nga analiza krahasimore e ligjit nr.8436, datë 28.12.1998 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar me ligjin objekt i këtij gjykimi kushtetues, rezulton vetëm një situatë juridike e ndryshuar “emërimi dhe shkarkimi i sekretarisë gjyqësore”. Kështu, procedura e emërim/shkarkimit të kancelarit dhe të një pjese të administratës gjyqësore ka përfutur natyrën e sigurt juridike për shkak të zbatimit të pandërprerë dhe të zgjatur në kohë dhe pretendimet për shfuqizimin e tyre nuk mund të mbrohen në një gjykim kushtetues.

- Sekretaria gjyqësore ka në funksion dokumentimin e procesit gjyqësor, të cilin e kryen në mënyrë të pavarur dhe të painfluencuar nga palët, nga trupi gjykues, nga publiku, nga kryetari i gjykatës, nga kancelari i gjykatës apo kushdo tjetër. Ligji ka zgjedhur që sekretari, si figurë procedurale gjyqësore, të mos jetë në varësi as të gjyqtarit e as të kryetarit të gjykatës, për sa kohë ushtron veprimtarinë brenda sallës së gjykimit, gjatë një procesi gjyqësor. Ky element është shumë i rëndësishëm, sepse shërben si element bazë garantues i transparencës, i besimit të palëve ndaj gjykimit dhe i drejtësisë në përgjithësi.

- Procedurat e organizimit të shpërndarjes së çështjeve me short te gjyqtarët konkretë do të rregullohen, sipas ligjit, me vendim nga KLD-ja, e cila konsiderohet si organi që realizon vetëqeverisjen e gjyqësorit.

Subjekti i interesuar, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, në parashtrimet me shkrim drejtuar Gjykatës, mban qëndrimin se kërkesa është e bazuar për arsye se:

- Pavarësia e gjyqësorit cenohet edhe vetëm duke njohur me ligj mundësinë për ndërhyrje në veprimtarinë e organeve gjyqësore. Është vendosur një lidhje direkte mes administratës gjyqësore dhe pushtetit ekzekutiv, pasi kancelari i gjykatës ka varësi direkte nga Ministria e Drejtësisë.

- Pavarësia e gjyqtarëve perceptohet si pavarësi e gjykatave dhe këtu administrata ka një rol vendimtar, pa të cilin nuk mund të ushtrohet veprimtaria gjyqësore. Dispozitat, objekt i këtij gjykimi kushtetues, përjashtojnë kryetarin e gjykatës nga rekrutimi dhe largimi i stafit administrativ dhe nga mbikëqyrja e procedurave të ndarjes së çështjeve me short. Pozicioni i ri që kancelari dhe administrata gjyqësore kanë marrë me ligjin, objekt i këtij gjykimi kushtetues, është në kundërshtim me parimin e pavarësisë së gjyqësorit, pasi administrata gjyqësore, në kuadrin e shërbimeve të saj ndaj publikut, ofron disa shërbime si dhënie informacioni apo aktesh, dhe veprimtaria e saj bazë zhvillohet brenda procesit gjyqësor apo e lidhur me të.

- Pavarësia funksionale e gjyqësorit humbet kur procesi i ndarjes së çështjeve gjyqësore me short i besohet totalisht administratës. Kjo do të thotë se klasifikimi dhe vlerësimi i mundshëm i konflikteve, sipas dhomave të gjykimit apo seksioneve brenda dhomës civile, do të bëhet prej administratës.

- Karta Europiane për Statusin e Gjyqtarit e Këshillit të Europës përcakton se shteti ka detyrimin për t'iu siguruar gjyqtarëve të gjitha mjetet e nevojshme për realizimin e detyrave të tyre, në veçanti lidhur me çështjet gjyqësore dhe brenda një kohe të arsyeshme.

II

A. Lidhur me legjitimimin e kërkuarit

1. Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Kuvendi, parashtroi se kërkuari nuk legjitimohet në këtë gjykim kushtetues, për shkak të subjektit konkret që ai përfaqëson (*ratione personae*), si dhe për shkak të mungesës së lidhjes ndërmjet interesit të tij të drejtpërdrejtë me thelbin e çështjes në gjykim (*ratione materiae*).

2. Kërkuari pretendoi se legjitimohet në kërkesën e tij, sipas objektit të këtij gjykimi kushtetues, për arsye se neni 134 shkronja "f" i Kushtetutës parashikon se Gjykata Kushtetuese vihet në lëvizje nga organizata të tjera. SHKGGJ, sipas statutit të saj, synon mbrojtjen dhe garantimin e statusit të gjyqtarëve, si dhe ruajtjen e pavarësisë dhe garancive të tjera të pushtetit gjyqësor.

3. Gjykata vëren se, në kuptim të rregullimit të parashikuar nga neni 134 pika 1 shkronja "f" të Kushtetutës, kërkuari legjitimohet *ratione personae* t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese, për arsye se SHKGGJ është një organizatë në kuptimin që e përdor neni i sipërcituar i Kushtetutës, regjistruar si person juridik në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr.2160, datë 25.1.2008. Në nenin 1 të statutit të Shoqatës është parashikuar se një ndër qëllimet kryesore të saj është "konsolidimi, forcimi dhe mbrojtja e pavarësisë së gjyqtarëve dhe e sistemit gjyqësor në tërësi".

4. Kërkuari legjitimohet *ratione materiae*, në lidhje me pretendimin e tij për antikushtetutshmërinë e neneve të kundërshtuara të ligjit, objekt shqyrtimi, në këndvështrim të neneve 7 dhe 145, pika 1 dhe 3 të Kushtetutës.

Gjykata ka theksuar edhe më parë se, në kuptim të nenit 134 pika 2 të Kushtetutës, për gjykime të kontrollit të kushtetutshmërisë së akteve normative, subjektet që parashikohen në këtë dispozitë, kanë detyrimin për të provuar lidhjen e domosdoshme që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë ligjore që ato kryejnë dhe pretendimit për shkelje kushtetuese në çështjen e ngritur. Shoqatat (organizatat e tjera) janë parashikuar në nenin 134 pika 1 shkronja "f" të Kushtetutës, ndër subjektet që ushtrojnë në mënyrë të kushtëzuar të drejtën për t'iu drejtuar Gjykatës, duke pasur legjitimitet kushtetues vetëm për çështjet që lidhen me interesat e tyre (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.35, datë 10.10.2007 dhe nr.17, datë 25.07.2008*). Për të vlerësuar legjitimimin e subjektit, Gjykata përcakton fillimisht të drejtën kushtetuese të subjektit, që pretendohet se i është cenuar nga norma konkrete e kundërshtuar para saj. Subjektet e parashikuara në nenin 134 pika 2 të Kushtetutës legjitimohen të kërkojnë antikushtetutshmërinë e normës juridike në qoftë se vetë norma ka cenuar ndonjë të drejtë a liri kushtetuese nga ato që subjekti legjitimohet t'i mbrojë para Gjykatës Kushtetuese. Në çështjen në shqyrtim, kërkuari pretendon se ligji i kundërshtuar ka cenuar, në përmbajtje, standardet kushtetuese që kanë të bëjnë me parimin e ndarjes dhe balancimit të pushteteve dhe, në veçanti, me pavarësinë e pushtetit gjyqësor. Pavarësia e gjyqësorit është element thelbësor dhe një ndër arsyet e themelimit të SHKGGJ-së. Duke qenë se ekziston lidhja e domosdoshme ndërmjet veprimtarisë që kërkuari kryen dhe çështjes kushtetuese të ngritur prej tij, kjo shoqatë legjitimohet për të vënë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese lidhur me pretendimet e paraqitura para saj në objektin e kërkesës.

III

B. Lidhur me pretendimet për themelin

1. Kërkuesi pretendon se nenet 37, pika 2, dhe 38, shkronjat “a” dhe “b”, të ligjit nr.9877, cenojnë parimet kushtetuese të parashikuara nga nenet 4, pika 2; 7 dhe 145, pika 1 dhe 3 të Kushtetutës. Gjykata, kushtetutshmërinë e dispozitave të kundërshtuara e vlerëson pasi të ketë sqaruar kuptimin dhe përmbajtjen e parimeve kushtetuese të referuara nga kërkuesi.

2. Në nenin 4, si dhe në preambulën e Kushtetutës deklarohet parimi i shtetit të së drejtës. Ky parim është një nga parimet më themelore e më të rëndësishme në shtetin dhe shoqërinë demokratike. Si i tillë, ai është një normë e pavarur kushtetuese, prandaj shkelja e tij përbën në vetvete bazë të mjaftueshme për deklarimin e një ligji si antikushtetues. Ky parim nënkupton sundimin e ligjit dhe mënjanimin e arbitraritetit, me qëllim që të arrihet respektimi dhe garantimi i dinjitetit njerëzor, drejtësisë dhe sigurisë juridike. Disa nga elementet e shtetit të së drejtës, që lidhen me objektin e këtij shqyrtimi kushtetues, janë parimi i ndarjes së pushteteve dhe, i lidhur me këtë parim, ai i pavarësisë së gjyqësorit, miratimi i ligjeve në përputhje me Kushtetutën, garantimi i të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, mbështetja e veprimtarisë së organeve ekzekutive vetëm në ligj, kontrolli i administratës dhe parimi i sigurisë juridike (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.20, datë 11.7.2006; nr.34, datë 20.12.2005*). Pavarësia e gjyqësorit është një nga shtyllat qendrore të shtetit të së drejtës për shkak të pozicionit që zë dhe rolit që luan gjyqësori në një shoqëri demokratike.

3. Parimi i ndarjes dhe balancimit të pushteteve deklarohet në nenin 7 të Kushtetutës, sipas të cilit “Sistemi i qeverisjes në Republikën e Shqipërisë bazohet në ndarjen dhe balancimin ndërmjet pushteteve ligjvënës, ekzekutiv dhe gjyqësor”. Ky formulim do të thotë që ligjvënësi, ekzekutivi dhe gjyqësori janë të ndarë, efektivisht të pavarur dhe midis tyre duhet të ketë një balancë. Çdo institucion i secilit pushtet gëzon kompetencën sipas këtij qëllimi. Përmbajtja konkrete e kësaj kompetence varet nga fakti se cilit pushtet i përket institucioni, nga vendi i tij midis institucioneve të tjera, nga raportet e tij me ato të institucioneve të pushtetit shtetëror. Në përputhje me detyrat që u ka ngarkuar Kushtetuta, secili prej tyre është i pajisur me pushtet të mjaftueshëm, gjë që i jep mundësinë të marrë vendime në mënyrë të lirë e të pavarur. Asnjë organ apo institucion tjetër, në përbërje ose jo të një prej tri pushteteve, nuk mund të ndërhyjë në trajtimin dhe zgjidhjen e çështjeve, që, sipas rastit, do të përbënin objektin qendror të veprimtarisë së organeve apo institucioneve të tjera kushtetuese (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 2.4.2008; nr.19, datë 3.5.2007*).

4. Pushteti gjyqësor ushtrohet nga Gjykata e Lartë, gjykatat e apelit dhe gjykatat e shkallës së parë, të cilat krijohen me ligj (neni 135 pika 1 i Kushtetutës). Gjykata ka konfirmuar më parë se gjykatat kanë të drejtën ekskluzive për dhënien e drejtësisë. Ky funksion i gjykatave përcakton vendin e gjyqësorit në sistemin e institucioneve të pushtetit shtetëror dhe statusin e gjyqtarëve (*Shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 02.04.2008*). Asnjë pushtet tjetër nuk mund të funksionojë si gjykatë dhe të ushtrojë detyrën e gjyqtarit. Askush nuk mund të ndërhyjë në dhënien e drejtësisë apo në dhënien e vendimit për çështje të caktuara. Askujt nuk i lejohet të vërë në diskutim njohjen dhe vlerën e vendimeve apo të refuzojë zbatimin e tyre, pasi ato kanë marrë formë të prerë (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 27.5.2004*).

5. Në nenin 145 të Kushtetutës deklarohet se gjyqtarët janë të pavarur dhe u nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve (neni 145 pika 1 i Kushtetutës). Roli i gjyqtarit dhe gjykatave në një shtet të tillë është, që ndërsa ushtrojnë funksionin e drejtësisë, ata

duhet të sigurojnë zbatimin e normave të shprehura në Kushtetutë, të ligjeve dhe të akteve të tjera ligjore, të garantojnë shtetin e së drejtës dhe të mbrojnë të drejtat dhe liritë e njeriut. Në kuadrin e parimit të kontrollit dhe balancës ndërmjet pushteteve, varësia absolute e gjyqtarit ndaj ligjit është kushti dhe legjitimitimi i kësaj pavarësie. Pavarësia e gjyqësorit e presupozon vetëqeverisjen e tij. Kjo vetëqeverisje përfshin edhe organizimin e punës në gjykatë dhe aktivitetet e trupave gjyqësore. Për këtë qëllim, gjykatat kanë dhe buxhet të veçantë, të cilin e administrojnë vetë (neni 144 i Kushtetutës), duke parashikuar në këtë mënyrë një autonomi në administrimin e financave nga vetë ato.

6. Kushtetuta e ndalon ndërhyrjen në veprimtarinë e gjykatave dhe gjyqtarëve në nenin 145 pika 3, ku parashikohet se “Ndërhyrja në veprimtarinë e gjykatave ose të gjyqtarëve passjell përgjegjësi sipas ligjit”. Termi “veprimtari” është i lidhur me funksionin e drejtësidhënies nga gjykatat. Kështu, kjo normë e Kushtetutës ngarkon institucionet dhe pushtetet e tjera me detyrën kushtetuese që të respektojnë pavarësinë e gjyqtarëve dhe të gjykatave, duke vendosur një detyrim negativ mbi to në kuptim të mosndërhyrjes lidhur me kompetencën ekskluzive të gjyqtarëve dhe gjykatave për dhënien e drejtësisë, nëpërmjet zgjidhjes së çështjeve konkrete.

7. Parimi i pavarësisë së gjyqtarëve është gjithashtu i përfshirë në një sërë dokumentesh ndërkombëtare: Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut, Pakti Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike, Konventa Europiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ), Parimet Bazë për Pavarësinë e Gjyqësorit, miratuar nga Asambleja e OKB-së, Rekomandimi për Pavarësinë, Efiçencën dhe rolin e gjyqtarëve, miratuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, Karta Universale e Gjyqtarit etj. Këto dokumente ndërkombëtare, në tërësi, identifikojnë parimet bazë të pavarësisë së gjyqësorit si p.sh.: se gjyqtari duhet të ketë autoritetin për të vendosur për çështjet i lirë nga çdo ndërhyrje; ndarja e pushteteve dhe pavarësia e gjyqësorit të përfshihen në rendin kushtetues; gjykatat dhe gjyqtarët duhet të kenë pavarësi administrative dhe të përfshihen në procesin buxhetor; mbrojtja e gjyqtarëve nga shfuqizimi arbitrar ose rishikimi i vendimeve të tyre duhet të jetë i garantuar; pavarësia ndërinstitucionale, që është e drejta e gjyqtarëve për të marrë vendime pa ndërhyrje të papërshtatshme nga gjykatat më të larta etj.

8. Elementet e parimit të pavarësisë së gjyqësorit janë trajtuar dhe nga Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ) në kuadrin e nenit 6 të KEDNJ, i cili përfshin të drejtën për t’iu drejtuar një gjykate të pavarur e të paanshme. Kështu, GJEDNJ shprehet se, me qëllim që të përcaktohet nëse një organ është “i pavarur”, duhet konsideruar, ndër të tjera, mënyra e emërimit të anëtarëve dhe kohëzgjatja e funksionit, ekzistenca e garancive jashtë presioneve të jashtme dhe çështja nëse organi paraqet një shfaqje të pavarësisë. Pavarësia kërkon edhe një ndarje të mjaftueshme nga pushteti ekzekutiv (*Çështja Bryan k. Mbretërisë së Bashkuar, vendim i GJEDNJ, 22 nëntor 1995; Sramek k. Austria, vendim i GJEDNJ 22 tetor 1984*).

9. Gjykata, më poshtë, vlerëson kushtetutshmërinë e neneve të kundërshtuara nga kërkuesi, duke pasur parasysh kuptimin dhe përmbajtjen e parimeve kushtetuese të sqaruara më lart.

a) Lidhur me pretendimin se neni 38 shkronja “a” i ligjit të kundërshtuar, cenon parimet kushtetuese të përmendura më sipër

10. Në nenin 38 të ligjit nr.9877, datë 18.2.2008 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë” parashikohen kompetencat e kancelarit. Kjo dispozitë, në shkronjën “a” parashikon: “Kancelari i gjykatës ka këto kompetenca kryesore: a) emëron dhe shkarkon personelin e sekretarisë gjyqësore dhe personelin administrativo-teknik të shërbimeve të gjykatës;...”. Ligji i mëparshëm që rregullonte organizimin e pushtetit

gjqësor (ligji nr.8436, i ndryshuar me ligjin nr.8546), i shfuqizuar nga ligji i cituar më sipër, lidhur me kompetencat e kancelarit, në nenin 14/b, ndër të tjera, bënte këtë rregullim: "...3. Emërimi dhe shkarkimi i sekretarëve gjyqësorë dhe i personelit administrativo-teknik të shërbimeve të gjykatës bëhet nga kryetari i gjykatës, me propozim të kancelarit".

11. Kërkuesi dhe subjekti i interesuar, KLD-ja, pretendojnë se përjashtimi i kryetarit të gjykatës nga procesi i emërimit dhe i shkarkimit të personelit të shërbimeve ndihmëse në gjykatë cenon parimin e pavarësisë së pushtetit gjyqësor. Sipas tyre, me pozicionin e ri që kancelari dhe administrata gjyqësore kanë marrë sipas ligjit, objekt i këtij gjykimi kushtetues, administrata gjyqësore vihet nën varësinë vertikale të Ministrit të Drejtësisë, sepse kancelari i gjykatës është nën varësinë direkte të Ministrit. Pavarësia e gjyqtarëve perceptohet si pavarësi e gjykatave dhe këtu administrata ka një rol vendimtar, pa të cilin nuk mund të ushtrohet veprimtaria gjyqësore.

12. Subjektet e interesuara, Kuvendi dhe Këshilli i Ministrave, në kundërshtimet e tyre, mbajnë qëndrimin se rregullimi i ri, që ka bërë ligji në nenin 38/a, nuk cenon pavarësinë e gjyqësorit, pasi termi "pavarësi" i referohet gjyqtarit ose trupit gjykues, në rastin e çështjes konkrete, kur gjyqtari jep vendimin, pra ushtron funksionin e dhënies së drejtësisë. Linja logjike që përshkon në tërësi ligjin nr.9877 është realizimi i një ndarjeje të pastër, reale dhe pa asnjë konfondim midis dy veprimtarive në ambientet e gjykatës: funksioni i gjyqësisë (i dhënies së drejtësisë) dhe veprimtaria mbështetëse në shërbim të gjyqtarëve dhe në shërbim të publikut. Këto janë dy veprimtari të ndryshme që nuk pengojnë njëra-tjetrën, dhe për rrjedhojë nuk ka nevojë dhe nuk është e domosdoshme krijimi i marrëdhënieve të varësisë hierarkike midis tyre.

13. Siç Gjykata shpjegoi edhe më lart, neni 145/ 1 i Kushtetutës shprehet për gjyqtarë të pavarur, ndërsa neni 42/1 deklaron të drejtën e çdokujt për t'iu drejtuar një gjykate të pavarur. Kushtetuta e ndalon ndërhyrjen në veprimtarinë e gjykatave dhe gjyqtarëve (neni 145, pika 3). Termi "veprimtari" është i lidhur me funksionin e drejtësidhënies nga gjykatat. Në këtë frymë duhet lexuar edhe neni 144 i Kushtetutës, sipas të cilit gjykatat e administrojnë vetë buxhetin e tyre. Në këtë kuptim, Gjykata ripohon qëndrimin se, në kuptim të Kushtetutës, pavarësia e gjyqësorit përfshin pavarësinë e gjyqtarit dhe të gjykatës (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 2.4.2008*).

14. Kushtetuta, në dallim nga ligji nr.7561, datë 29.4.1992 "Për disa ndryshime e plotësime në ligjin nr.7491, datë 29.04.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", në të cilin përcaktohej se administrata gjyqësore varet nga Ministri i Drejtësisë (neni 29), nuk ka bërë një rregullim të veçantë për administratën gjyqësore. Gjykata, duke pasur parasysh frymën dhe përmbajtjen e neneve 7, 42, 144 dhe 145 të Kushtetutës çmon se roli dhe funksionimi i administratës gjyqësore nuk mund të ndahet nga funksioni i dhënies së drejtësisë dhe përbën një element të rëndësishëm të pavarësisë organizative të pushtetit gjyqësor (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.19, datë 3.5.2007*). Në këtë kuptim, Kushtetuta nuk e lejon vendosjen e administratës gjyqësore nën varësinë e Ministrit të Drejtësisë dhe as nuk i njeh këtij të fundit një rol parësor në organizimin dhe drejtimin e këtij shërbimi.

15. Pushtetet, siç Gjykata u shpreh dhe më lart, megjithëse janë të ndarë dhe të pavarur në ushtrimin e detyrave të ngarkuara nga Kushtetuta balançojnë njëri-tjetrin duke respektuar, nxitur, mbështetur dhe kontrolluar njëri-tjetrin. Ndërhyrja në funksionimin e gjykatave, si instrument i balancës, duhet të rregullohet në mënyrë të tillë që pavarësia e gjyqtarëve dhe gjykatave të mos shkelet. Duke u nisur nga ky kuptim, Gjykata vlerëson nëse kompetenca që ligji i njeh kancelarit për të emëruar dhe shkarkuar personelin e

administratës gjyqësore respekton apo jo kufijtë ndërmjet pavarësisë dhe balancës së gjyqësorit. Në këtë drejtim, fillimisht duhet pasur parasysh pozita e kancelarit dhe roli i administratës gjyqësore sipas ligjit.

16. Kancelari, në gjykatën ku ushtron funksionin, është nëpunësi më i lartë i administratës gjyqësore. Ai drejton dhe përgjigjet për shërbimet ndihmëse në Gjykatë (neni 37/1). Kancelari emërohet dhe shkarkohet nga Ministri i Drejtësisë (37/2). Ligji, për një kandidat që të mund të emërohet kancelar kërkon dy kushte: të jetë diplomuar jurist dhe të ketë përvojë pune jo më pak se pesë vjet në këtë profesion (neni 37/3). Përsa i përket shkarkimit të kancelarit, ligji nuk parashikon rastet dhe procedurën që duhet të ndjekë Ministri për ushtrimin e kësaj kompetence. Nëpërmjet këtyre rregullimeve, ligji e vendos kancelarin në një raport të drejtpërdrejtë varësie dhe kontrolli nga Ministri i Drejtësisë. Fakti i mosparashikimit të kriterëve dhe motiveve për rastet e shkarkimit të kancelarit nuk krijojnë garancitë e nevojshme që do të kërkonte ushtrimi i detyrës nga ai. Gjykata e çmon të nevojshme të theksojë se, pavarësisht se ligji nuk parashikon kriteret dhe procedura për shkarkimin, kjo nuk e shmang Ministrin e Drejtësisë nga detyrimi për të zbatuar kriteret transparente, të bazuara vetëm në kërkesa profesionale dhe etike, dhe jo në motive politike. Ky detyrim rrjedh nga parimi kushtetues për respektimin pavarësisë së gjyqësorit.

17. Në bazë të ligjit nr.9877 objekt shqyrtimi, shërbimet ndihmëse në gjykatë kryhen nga sekretaria gjyqësore, degët dhe sektorët e administratës, të ekonomisë, financës, informatizimit, regjistrimit dhe ruajtjes së dokumenteve (neni 39). Disa nga këto shërbime të administratës gjyqësore kryejnë edhe veprimtari të natyrës procedurale penale, civile ose administrative, të cilat janë pjesë e pandarë e një procesi të rregullt ligjor. Sekretari i gjykatës kryen funksione të rëndësishme të sqaruara në Kodin e Procedurës Penale (KPP) dhe Kodin e Procedurës Civile (KPC). Kështu, sipas kreut II të KPP-së mbi “Njoftimet”, sekretaria ruan sendet e sekuestruara (neni 214), apo mban procesverbalet e seancës, sipas parashikimeve të nenit 345 të KPP. Sipas KPC-së, roli dhe detyrat e sekretarit gjyqësor (neni 77) janë dokumentimi për të gjitha efektet e veprimtarive të mirëfillta të gjykatës, të palëve e pjesëmarrësve në proces. Sekretari merr pjesë në të gjitha veprimet e gjykatës për të cilat duhet të mbahet procesverbal. Ai lëshon kopje dhe ekstrakte autentike të dokumenteve të përpiluara, regjistron çështjet në dorë, formon fashikujt gjyqësorë, duke futur atje dokumente ose kopje të tyre të vërtetuara sipas ligjit, dhe shënon menjëherë datën e depozitimit, i ruan ato, përpilon komunikimet dhe njoftimet e parashikuara nga ligji ose nga gjykata dhe detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor. Edhe nëpunësi gjyqësor merr pjesë në seancë gjyqësore dhe merr masa për zbatimin e urdhrave, ndjek procedurën e njoftimit të akteve dhe kryen detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor (neni 78). Siç rezulton nga përmbajtja e dispozitave të mësipërme, shërbimet ndihmëse në gjykatë luajnë një rol të rëndësishëm mbështetës për gjykatën dhe gjyqtarin në dhënien e drejtësisë.

18. Në frymën e dispozitave të Kushtetutës për pavarësinë e gjyqësorit dhe ndarjen e pushteteve, pushteti ekzekutiv, nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë, duhet ta konsiderojë si detyrë të tij garantimin e kushteve të përshtatshme të punës për gjykatat dhe gjyqtarët, në funksion të dhënies së drejtësisë. Ndërsa “kontrolli” si i tillë nuk duhet të cenohet elementet e pavarësisë, të cilat në thelb prekin vetë funksionin e dhënies së drejtësisë.

19. Gjykata, bazuar në analizën e dispozitave të përmendura më sipër, vëren se ligji jo vetëm që nuk i ngarkon kryetarët e gjykatave me përgjegjësi të drejtpërdrejtë për organizimin dhe funksionimin e administratës gjyqësore, por nuk i njeh as instrumentet e duhura ligjore, të cilat do të bënin të mundur drejtimin dhe kontrollin e shërbimeve ndihmëse në gjykatë. Shmangia e drejtuesve të gjykatave nga kjo përgjegjësi nuk shkon në mënyrë harmonike me kushtet që kërkojnë për t’u zgjedhur kryetar (neni 16) ku, ndër të

tjera, kërkohet që kandidati të ketë “aftësi organizative dhe menaxhuese”. Skema e varësisë hierarkike Ministër Drejtësie – kancelar – administratë gjyqësore, që parashikon ky ligj, sipas Gjykatës, mund të rezultojë në një situatë ku veprimtaria e gjykatës të varet nga veprimet e kancelarit, i cili emërohet dhe shkarkohet pa kriteret të përcaktuara nga Ministri i Drejtësisë.

Siç u theksua dhe më lart, parimi i ndarjes dhe balancimit të pushteteve dhe fryma e Kushtetutës pranojnë bashkëpunim dhe bashkëveprim ndërmjet gjyqësorit dhe ekzekutivit lidhur me çështjet e administratës gjyqësore, por kjo duhet të organizohet në mënyrë të tillë që pavarësia e gjyqtarëve dhe gjykatave të mos shkelet.

20. Gjykata çmon se duke pasur parasysh kuptimin e pavarësisë organizative të gjykatave, si shprehje e pavarësisë së gjyqësorit, shmangia e kryetarëve të gjykatave nga çështjet që lidhen me organizimin, drejtimin dhe kontrollin e përgjegjshmërisë së administratës gjyqësore, si dhe me emërimin dhe shkarkimin e personelit, krijon rrezikun e një ndikimi të papërshtatshëm në funksionin ekskluziv të gjyqësorit, dhënien e drejtësisë, si dhe i vendos strukturat brenda gjykatave në kushte të papërshtatshme për krijimin e marrëdhënieve të besimit, të cilat janë të nevojshme për ushtrimin normal të funksionit.

21. Gjykata e vlerëson kompetencën e kancelarit për emërimin dhe shkarkimin e personelit administrativo-teknik, edhe në drejtim të ndikimit që mundëson kjo kompetencë në çështjet e administrimit financiar. Personeli i sektorit të financave është pjesë e personelit të shërbimeve ndihmëse në gjykatë. Kompetenca e kancelarit për të emëruar dhe shkarkuar edhe personelin e sektorit të financave, duke shmangur kryetarin e gjykatës, e vendos këtë sektor në vartësi të drejtpërdrejtë të tij. Për rrjedhojë, ky rregullim bie në kundërshtim me nenin 144 të Kushtetutës, sipas të cilit gjykatat e administrojnë vetë buxhetin e tyre (neni 40/1 i ligjit nr.9877).

22. Për sa më sipër, Gjykata arrin në përfundimin se neni 38/a i ligjit nr.9877, ku parashikohet se: “*kancelari emëron dhe shkarkon personelin e sekretarisë gjyqësore dhe personelin administrativ teknik, ...*” bie në kundërshtim me standardet e mësipërme kushtetuese lidhur me pavarësinë e gjykatave dhe të gjyqtarëve, lexuar së bashku me parimin e ndarjes dhe balancimit ndërmjet pushteteve.

b) Lidhur me pretendimin se neni 38 shkronja “b” i ligjit të kundërshtuar cenon parimet kushtetuese të përmendura më sipër

23. Në nenin 38 të ligjit nr.9877, ku përcaktohen kompetencat e kancelarit, në shkronjën “b” parashikohet: “*Kancelari i gjykatës...: b) mbikëqyr procesin e organizimit dhe të dokumentimit të ndarjes së çështjeve gjyqësore nëpërmjet shortit, si dhe nënshkruan përcjelljen e praktikës së çështjes gjyqësore të gjyqtari i caktuar;...*”.

Kërkuesi dhe subjekti i interesuar, KLD-ja, pretendojnë se kjo kompetencë e kancelarit për të mbikëqyrur dhe organizuar shortin është një ndërhyrje joobjektive dhe e pajustificuar në veprimtarinë e përditshme të gjykatave, të gjyqtarëve dhe të pushtetit gjyqësor në tërësi.

24. Gjykata, lidhur me këtë kompetencë të kancelarit, të parashikuar nga neni 38/b i ligjit objekt shqyrtimi, vëren se ligji parashikon se ndarja e çështjeve gjyqësore bëhet me short sipas procedurave të caktuara me vendim të KLD-së (neni 9). Gjykata është shprehur se Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka detyrën për të realizuar “vetëqeverisjen” e gjyqësorit dhe, sipas neni 147 të Kushtetutës, është organi kushtetues i pozicionuar në majën e piramidës organizative të pushtetit gjyqësor. Për të realizuar vetëqeverisjen e gjyqësorit, Këshilli i Lartë i Drejtësisë përbëhet në shumicën e tij nga gjyqtarë, të cilët, duke ushtruar funksionet e tyre si të tilla, realizojnë lidhjen me korpusin gjyqësor. Frymën e vetëqeverisjes në Këshillin e Lartë të Drejtësisë kushtetutbërësi e ka përfshirë me qëllimin për ta bërë

gjykatën të pavarur nga ndërhyrjet e çdo pushteti tjetër (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 2.4.2008; nr.14, datë 22.5.2006*).

25. Gjykata vlerëson se në këtë rast, roli i kancelarit është thjesht mbikëqyrës i procedurave të caktuara nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë. Ky parashikim është në thelb një aspekt i kontrollit të pushtetit ekzekutiv ndaj gjyqësorit dhe, sipas Gjykatës, përfaqëson një mekanizëm të përshtatshëm në përputhje me parimin e ndarjes dhe balancimit ndërmjet pushteteve. E rëndësishme është që procedura të rregullohet në mënyrë të tillë që të shmangë influencën në shpërndarjen e çështjeve nga ndonjë palë, nga administrata, nga qeveria ose nga çdo person tjetër, të cilit i intereson rezultati i çështjes.

26. Për sa më sipër, Gjykata, pretendimin e kërkuarit se kompetenca e kancelarit për të mbikëqyruar procesin e organizimit dhe të dokumentimit të ndarjes së çështjeve gjyqësore nëpërmjet shortit, sipas nenit 38/b, cenon parimet kushtetuese të parashikuara nga nenet 4, pika 2; 7 dhe 145, e çmon të pabazuar.

c) Lidhur me pretendimin se neni 37 pika 2 i ligjit të kundërshtuar, cenon parimet kushtetuese të përmendura më sipër

27. Në nenin 37 të ligjit nr.9877, në pikën 2 parashikohet: “*Kancelari emërohet dhe shkarkohet nga Ministri i Drejtësisë.*”. Ligji i mëparshëm që rregullonte organizimin e pushtetit gjyqësor (ligji nr.8436, i ndryshuar me ligjin nr.8546), i shfuqizuar nga ligji objekt i këtij shqyrtimi kushtetues, në nenin 14/b bënte të njëjtin rregullim si dispozita e cituar më sipër.

28. Kërkuar dhe subjekti i interesuar, KLD-ja, pretendojnë se kjo kompetencë e Ministrisë të Drejtësisë për të emëruar kancelarin pa kritere të qarta dhe të plota dhe sidomos për ta shkarkuar atë pa qenë i kufizuar nga kritere ligjore objektive dhe pa pjesëmarrjen e ndonjë organi tjetër në këtë proces, bie ndesh me parimet kushtetuese të referuara më sipër, me parimet e depolitizimit, meritokracisë dhe palëvizshmërisë së punonjësve të administratës publike në përgjithësi dhe sidomos të pushtetit gjyqësor.

29. Gjykata, në përfundim të shqyrtimit gjyqësor, lidhur me këtë pretendim, nuk arriti të marrë një vendim me shumicën e të gjithë anëtarëve të saj, sipas nenit 133 të Kushtetutës.

Për rrjedhojë, Gjykata, bazuar në nenin 74 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, lidhur me pretendimin për jokushtetutshmërinë e nenit 37/2 të ligjit objekt shqyrtimi, vendosi të refuzojë kërkesën.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 131 shkronja “a”; 134 pika 1 shkronja “f” të Kushtetutës, si dhe në nenet 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të shprehjes, në nenin 38 shkronja “a” të ligjit nr.9877: “*a) emëron dhe shkarkon personelin e sekretarisë gjyqësore dhe personelin administrativo-teknik të shërbimeve të gjykatës*”;

- Rrëzimin e kërkesës lidhur me pretendimin për jokushtetutshmërinë e shprehjes në nenin 38 shkronja “b” të ligjit nr.9877: “*b) mbikëqyr procesin e organizimit dhe të*

dokumentimit të ndarjes së çështjeve gjyqësore nëpërmjet shortit, si dhe nënshkruan përcjelljen e praktikës së çështjes gjyqësore të gjyqtari i caktuar”.

- Refuzimin e kërkesës lidhur me pretendimin për jokushtetutshmërinë e shprehjes në nenin 37, pika 2, të ligjit nr.9877: “*Kancelari emërohet dhe shkarkohet nga Ministri i Drejtësisë.*”.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e shpalljes.

Anëtarë: Vladimir Kristo (kryetar), Kujtim Puto, Fehmi Abdiu, Vitore Tusha, Petrit Ploçi, Xhezair Zaganjori, Sokol Berberi, Sokol Sadushi

Botuar në Fletoren Zyrtare nr.117, faqe 5617